

Broeders en zusters in de Heer,

Als kinderen spelen, dan gaan ze al gauw wat regels opstellen: “Wie buiten de lijn komt is af ...!” “Je mag maar drie keer proberen, dan komt de volgende aan de beurt’ enz. Zonder regels komt er namelijk al gauw ruzie. Waar mensen in vrede samen willen leven, zijn er regels en geboden nodig. Reeds in het paradijs heeft God het bewaren van het leven en het beheer van het goede gebonden aan een gebod: “Van alle bomen in de tuin moogt gij eten, behalve van die in het midden van de tuin: als je daar van eet moet gij sterven.” Het ging om de boom van de kennis van goed en kwaad. Als de mens zelf wil uitmaken wat goed en kwaad is, als hij dat niet meer in Gods hand laat rusten, dan is er geen leven meer, dan gaat de mens sterven. En uit de geschiedenis van de mensheid zien wij op welke verschrikkelijke wijze deze waarheid werkelijkheid is geworden. De mens werd een massamoordenaar. En uiteindelijk ontkomt niemand aan de dood, waarvoor God de mens had willen bewaren.

Jezus spreekt ook over geboden: “Als jij Mij liefhebt, zult gij mijn geboden onderhouden. Dan zal de Vader u op Mijn gebed een andere Helper geven, de Geest der waarheid.” De liefde tot Jezus toont zich in een leven naar de geboden. Daarmee zijn niet alleen de 10 geboden uit het Oude Verbond bedoeld, die Jezus uitdrukkelijk bevestigd heeft, maar héél de leer van Jezus Christus, zijn zaligspreekingen en het gebod van Zijn liefde. De bereidheid om zijn leven te willen ordenen naar Gods geboden, naar de leer van het evangelie, zal de mens ontvankelijk maken zodat hij de Heilige Geest als helper kan ontvangen, die hem van binnen uit leidt op de weg door dit leven heen naar de eeuwigheid. Als iemand echt bereid is om naar God te luisteren en zich aan Zijn geboden te houden, dan wordt de Heilige Geest de gids in zijn leven.

Als over geboden gesproken wordt – zeker over Gods geboden – dan hebben mensen daar moeite mee, dan komt er verzet. Wij mensen willen vrij zijn, ons leven als vrije mensen inrichten – en al die geboden, waarmee de Kerk dan komt, lijken onze vrijheid te beperken. Wij willen ons niet zo maar door een ander laten voorschrijven hoe wij moeten leven. Wij willen vrij zijn!

Maar wanneer ben je werkelijk vrij? Als je alleen doet wat je zelf wilt, wat je leuk of aantrekkelijk vindt, of als je doet wat goed is, ook al kost dat soms wat moeite. Als je menige tiener alleen laat doen wat hij leuk vindt, dan blijft die het liefst voor z'n computerspelletje hangen en het huiswerk blijft liggen. En in het ergste geval krijgt die een dik onvoldoende en gaat niet over. Jaren later zal die

zeggen: Had ik vroeger maar meer geleerd ...! Is dat vrijheid? Dat is eerder verlies van vrijheid.

De geboden zijn er niet om onze vrijheid te beperken, maar juist om ze te bewaren, om ons op de goede weg te bewaren op momenten waarop wij dat niet ten volle zien. De geboden zijn de vangrails voor het leven. Zij willen ons juist in de vrijheid tot het goede bewaren, op de goede weg van het leven.

Heel diep zijn de geboden verankerd in de natuur van de mens; ze zijn ons als een wet van nature meegegeven. Niet doden, niet liegen, niet stelen, niet jaloers worden en trouw blijven – dat voelt iedereen als een goede norm aan. Anders zou er al behoorlijk iets van binnen in de mens verdraaid zijn. Je wordt dus meer mens, leeft meer overeenkomstig je mens-zijn, door je aan Gods geboden te houden. Ze zijn de gebruiksaanwijzingen voor ons leven. Handel je daar tegenin, dan gaat er vroeg of laat iets kapot.

In toenemende mate, ja zelfs onder grote druk, wil onze maatschappij ons verleiden om ons van deze natuurlijke ordening van het menselijk leven los te maken. Men zegt: Je moet zelf uitmaken of je man of vrouw bent; of je trouw wilt zijn of alleen een kortstondige relatie wilt, en of je nog wilt leven of niet. Wij worden gepusht om te grijpen naar de ‘verboden vrucht’. Nog nooit is de mensheid daardoor gelukkig geworden! Geluk en ware vrede in het samenleven van mensen ligt in het bewaren van Gods ordening, die Hij met Zijn schepping ten gronde gelegd heeft in de geboden.

Als het eerste gebod staat er: “Gij zult God de Heer alleen aanbidden en Hem boven alles beminnen.” Daarmee staat en valt alles. God moeten wij als de ware Heer van het leven zien en als zodanig ook hooghouden. Misschien zegt iemand daarop: Maar ik geloof niet in God...! Probeer het dan! Denk na! Als je rustig en oprecht nadenkt over onze wereld, dan ontdek je een enorme ordening in alles. Alles in de natuur is op elkaar berokken. Juist in onze tijd beseffen wij dat steeds meer. Je kunt de natuur niet ongestraft misbruiken. Orde in de natuur komt niet van zelf; wanorde wel. Orde komt door iemand die het geordend heeft, ver vooruitziend. En dat is God.

Met God leven, in Zijn ordening leven, naar Zijn geboden leven, dat brengt ons tot ware vrijheid, dat maakt ons vrij in de waarheid. Tot die vrijheid wil Jezus ons brengen. Amen.